

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

Cap. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

laudes cū adoratione persolvunt. Quod A
 ii qui Occidentis tractum incolunt, unā
 cum Orientalium partium incolis, uno
 eodemque temporis momento ipsius
 præceptis erudiuntur: & qui ad Septen-
 trionem habitant, simul cum iis qui ad
 Meridiem degunt, uno concentu reso-
 nant: iisdem moribus ac legibus reli-
 giosum vivendi genus consecrantes: &
 unum quidem qui super omnia est col-
 laudant Deum; unum verò, unigenitū
 scilicet ejus Filium, Servatorem & om-
 nium bonorum Auctorem agnoscūt:
 unum quoq; orbis terrarum correcto-
 rem atq; Imperatorem, & Deo amabi-
 les eiusdem liberos norunt. Hic vero
 instar periti Gubernatoris in sublimi se-
 dens, clavumq; manu tenens, recto cur-
 su navem dirigit, omnesq; subditos ad
 tutum ac tranquillum portum secundo
 vento perducit. At Deus summus om-
 nium Imperator dextram ipsi ab alto
 porrigens, hactenus quidem omnium
 inimicorum & hostium victorem eum
 præstat, & multis annorum circulis Im-
 perii robur amplificat. Sed longè præ-
 stantiorum bonorum participem eum
 præterea facturus est, & promissa sua re-
 bus ipsis ei approbaturus. Quæ quidem
 promissa præsens tempus adhuc com-
 memorari non patitur: sed expectan-
 dus est ex hac vita discessus: quando qui-
 dem mortalibus oculis & carneis auri-
 bus, divina comprehendere nullatenus
 possunt. Age vero victor Maxime Con-
 stantine, tibi nunc in hoc imperiali de
 summo omnium Imperatore conscri-
 pto libro, arcanorum sermonum myste-
 ria tradamus; non quò te doceamus qui
 divinitus institutus es: nec quò arcana
 tibi retegamus, cui Deus ipse multò an-
 te sermones nostros, non ab hominibus
 nec per hominem aliquem, sed per ipsū
 communem omnium Servatorem, per-
 que Divinitatis suæ præsentiam quæ ti-
 bi sæpius affulsit, occulta sacra aperuit
 ac nudavit: Sed ut rudes & ignaros homi-
 nes, ad veritatis notitiam perducamus,
 tuorumque pie & religiose factorum
 causas ac rationes, ignorantibus sug-
 geramus. Nam ea quidem quæ in
 honorem & cultum summi omnium
 Imperatoris Dei, tua eximia virtus per
 universum terrarum orbem quotidie
 gerit, omnium mortalium sermone ce-
 lebrantur. Quæ verò in nostro solo (Pa-
 læstinam provinciam intelligo) in eaq;
 urbe ex quatanquam ex fonte salutaris
 sermo in omnes homines exundavit,
 Custodi ac Servatori tuo consecrasti

Cap. XI.

θεολογίας. ὁμᾶτε τοῖς κατ' αἰατολας ἀνα-
 σινοῖτά περὶ δυσμας λαχόντες, καὶ καὶ
 καρεῖ ῥοπήν τοῖς αὐτῶ μαθήμασιν οὐκ
 δεύονται τοῖς τε κατὰ μεσημέριαν οὐρανῶν
 ἀρκτῶαν διελιφότες λήξιν, συμφωνά-
 λαδ' ὀσιμέλη. τοῖς αὐτοῖς τρέποις τε καὶ ῥη-
 γοῖς, τὸν θεοσεβῆ μέγα διώκοντες βίον. καὶ
 να μὴ τὸν ἐπὶ πάντων Θεὸν ἀιδόφρητος
 ἕνα δὲ τὸν μονογενῆ σωτήρα, πάντων ἀπὸ
 ἀγαθῶν ἄγγραφοῦρροι. ἕνα ἢ καὶ τοῖς
 πηγῆς διορθωτῶ βασιλέα, παῖδας τε
 τε θεοφιλεῖς γνωρίζοντες. ὁ δὲ οἶα τοῦ
 κυβερνήτης, ὑψίστου, ὑπερπῆδ' αἰώνου
 μῦρ, εὐθεία τε περαίνω οἰκίσει. ἐπὶ
 πνεύματι τὰς ὑπὸ ἀπὸ πάντας, ἐπὶ τῶν
 φάλῃ καὶ γαλιῶν ναυτολῶν ὄρμου Θεῶν
 ἢ αὐτὸς ὁ μέγας βασιλεὺς, ἀνωθεν ἀπὸ
 ξιαν χεῖρα ποστεινῶν, τέως μὴ ἀπαται
 ἐχθρῶν καὶ πολεμίων νικητῶν αὐτῶν καὶ
 σπῆσι. μακροῖς ἐτῶν περὶ τοῖς τῆς βασι-
 λείας ἐπαύξων κρατῶ. μέλει ἢ καὶ κρατῶ-
 νων ἀποφαίνειν κοινῶν ἀγαθῶν, ἐργασί-
 αὐτὸν τὰς οἰκείας πιστῶ μῦρ ἐπαγγε-
 ἀς ἐκ ἐθ' ὁ παρῶν καρεῖς ἐπιτρέπει λῆγει. μ-
 νειν ἢ καὶ τῶν ἐκείσε πορείαν. ὅτι ἢ ἴπτοι
 ὄμμασιν καίσαρός τ' ἀκοαῖς ἐκ ἐχθ' ὄψο
 τὰ θεῖα καταλαμβάνεσθ. Φίεσ δὲ συ-
 νικητὰ Μέγιστε Κωνσταντίνε, λόγων ἀπόρρητων
 μνήσεις, ἐν τῶ βασιλικῶ τῶ δὲ αὐτῶ
 παμβασιλείως τῶ ὅλων συγγεγραμματα
 ραθώμεθα. εἰ σὲ μνηστεύει τὸν ἐκ Θεοῦ
 σοφισμῶν. εἰδ' σοὶ τὰ ἀπόρρητα γνω-
 τες, ὡ καὶ περὶ τῶν ἡμετέρων λόγων Θεοῦ
 τὸς, ἐκ ἐξ ἀνθρώπων, εἰδ' δὲ ἀνθρώπων, ἢ
 αὐτῶ ἢ τῶ κοινῶ σωτήρη, καὶ τῆς αὐτῶ
 πολλαχῶς ἐπιλαμψῆς θεῖας ὄψεως
 κρύφια τῶ ἱερῶν ἐξέφηνέ τε καὶ ἀπεικῶ
 ψε. τὰς δὲ ἀμαθεῖς ἀνθρώπων εἰς φῶ-
 γοντες. καὶ τῶ σῶν τῆς εὐσεβείας ὄψο
 γωντὰς ὑποδέσεις καὶ τὰς αἰτίας τοῖς ἀγ-
 σιν ὑποτιθέμενοι τὰ μὲν γ' εἰς τὴν τῆ βασι-
 λείως Θεῶ τῶ ὅλων θεοσεβείαν τε καὶ τιμῶ
 ὄσημέραι κατ' ὅλης τῆς ἀνθρώπων οὐρανῶ
 πρὸς τῆς ἀρετῆς κατορθώμενα, πᾶν σῶμα
 τῶ ἀνυμνεία δ' ἐπὶ τῆ μεθ' ἀπῆς ἰσῆας
 δητῶ Παλαισινῶν ἔθνεσ, πολέως τε τῆς δὲ εἰδῶ
 ὁ σωτήριος λόγος ὡσπερ ἀπὸ πῆθῆς εἰς πᾶσι
 ἀνυμνείαν

ἀνώμωρον ἀνδρώπων, ἀνατεθένα τῷ σὺν
 Φυλακίτε καὶ ᾤωτῆρι χαλεπήσια. τρέποιά
 τε τῆς κατὰ τὴν θανάτου νίκης, ἐν περσευκτη-
 ρίων οἴκοις καὶ ναῶν ἀφιερωμασιν ἀνεστηγε-
 ῶμα. Ἰλλυὰ τε καὶ παρκαλλῆ βασιλικῆς
 διανοίας βασιλικὰ μεγαλεργήματα, ἀμ-
 φι τὸ ᾤωτῆριον τῆς ἀθανάτου μνήμης ἐπε-
 σκιδασμῶν, ὅ τοις πᾶσι πρόδηλον ἐστὶ τὴν αἰ-
 κλιαν οἰκιστῶν θεῶν δυνάμει πνεύματι ἐν-
 ῥέει περσευκτηρῶν, ἵσασί τε καὶ γνωρίζουσι, κ
 σε τῆς ἐπι ταῦτα διανοίας τε καὶ ὁρμῆς ἐκ
 ἀθεῖ κεννημῶν, ἐνδίκως θαυμάζουσι τε κ
 μακαρίζουσι οἱ δὲ τῶν θεῶν ἀγνώμονες, ψυ-
 χῆς ἀδελφείας, χλευσὴ καὶ γέλωτα πλατύν-
 θεται τὸ πρῶγμα. νεκρῶν ᾤωμάτων μνη-
 μεία καὶ τάφους τοσούτω βασιλεῖ σπαρδά-
 ζουσι, ἀπεσπῆς εἶναι ἡ ἀνοίκειον ὑπερηφάνους
 εἶτ' ἐχθρὸν φαίει ἀντι τῶν αὐτῶν, τὰ πάτρια
 φυλάσσειν. καὶ τὰς κατ' ἑκάστον ἐστὶν ᾤω-
 μῶν κηρώας τε καὶ θεῶν εὐμνήζων, μὴ ᾤω-
 πῶν αὐτὰς καὶ φεύγειν τῶν τοιῶνδε συμφο-
 ρῶν ἐνεκα ἢ γὰρ καὶ κείνας ὁμοίως τῶν δε τῆς ὁμο-
 παθείας χάριν θεάζων. ἢ εἰ δὲ ᾤωτοι διά-
 τας ἀνθρώποπαθείας ἐκείνοι, καὶ τῶν δι-
 καιον εἶναι τὴν αὐτὴν ἀπονεμῆν ψῆφον, ταῦτα
 γὰρ αὐτῶν εἶποι τις ἀνδρῶν μάλα τὰς ὁφείδους
 συνάγων, οἴησασί τε δοκασισοφῶν καὶ τὸν
 ἀπὸ σεμνολογῶν τύφον ὃν δὴ συζητήσας ἀ-
 ξιῶν ἡμαθίας, ἐμόνον, ἀλλὰ καὶ πάντα πε-
 πηνημῶν, ὅ τε παναγάθε πατὴρ Φιλάν-
 θρωπον λόγον, διατεθείας καὶ διδασκαλίας
 κατ' ὅλης τῆς τῶν ἐστῶν οἰκονομίας πρῶτα με-
 ῶν τε χάρισ καὶ κώμας, ἀγροῦς τε καὶ ἐ-
 ρμίας, ἵσασί τε ἀπανταχὲ πόλεσιν, εἰς ἴσην τῶν
 ἐνθεῶν μαθημάτων παιδευσά φθόνως ἐπι-
 καλεῖται, ἑλληνας ὁμοῦ καὶ βαρβάρους, σωφῶν
 καὶ ἰδιώτας, πένιτας καὶ πλοῦσις, οἰκέτας ἀ-
 μα δεσπότηας, ἀρχοντας καὶ ἀρχομένους, ἀ-
 σέβεις, ἀδίκους, ἀμαθεῖς, αἰχρεοποιούς, βλα-
 σφημῶν, ἠκεν καὶ σπεύδειν ἐπι τὴν ἐνθεῶν θε-
 ραπείαν, οἷα φιλανθρώπων ᾤωτῆρ ἡ ψυχῶν
 κατὰ τὸν ᾤωτῆρ δούλον λαμπραῖς ἵεν φω-
 νῶν περσευκτηρῶν κακῶν ἀμνησιαν τοῖς πᾶσι ἀ-
 νακηρῶν ἐδόξα, δεῦτε λέγων πρὸς με πάν-
 τες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀνα-
 πῶσθε ὑμᾶς καὶ αὐτίς. ἐκ ἡλθον καλεσά-
 σθαι, ἀλλὰ ἀμαρτωλῶς εἰς μετάνοιαν, καὶ

grati animi monumenta; & quæ in ora-
 toriorum ædificiis & ædium sacrarum
 dedicationibus erexit tropæa victoriæ
 de morte reportata; excelsa, inquam, il-
 la & pulcherrima Imperialis magnifi-
 centiæ opera, verè Imperialia, circa sa-
 lutare immortalis vitæ monumentum
 exstructa, non omnibus conspicuam &
 manifestam causam habent. Quippe hi
 quidem qui caelesti divini Spiritus vir-
 tute illustrati sunt, causam ipsam sciunt
 atq; intelligunt; teq; ob consilium illud,
 eumq; impetum animi quem non sine
 divino quodam motu sumpsisti, meritò
 mirantur ac beatum predicant. Qui
 verò rerum divinarum imperiti sunt, o-
 pus illud præ cæcitate mentis derident
 atq; subfannant; indecorum & à Maje-
 state tanti Imperatoris alienum esse ra-
 ti, ut in monumentis ac sepulchris cada-
 verum, studium suum atq; operam col-
 locet. Enim verò (dixerit horum aliquis)
 annon satius esset patrios ritus servare,
 & heroës ac deos qui in singulis provin-
 ciis coluntur placare; nec eos despere
 & averfari propter hujuscemodi cala-
 mitates. Aut enim illos perinde atque
 hunc, ob ærumnarum similitudinem di-
 vinis honoribus afficere oportet. Aut si
 illi abjiciendi sunt, utpote humanis per-
 pessionibus obnoxii; idem quoque de
 hoc sentiendum est. Hæc fortasse ali-
 quis eorum dixerit, contracto admodum
 supercilio, sapienterem se ceteris exi-
 stimans, & vanitatem suam gravitate
 verborum extollens. Cui tamen utpote
 per imprudentiam erranti, veniam im-
 pertiens optimi Patris clementissimus
 Filius, Dei sermo: non hunc solum, sed
 omnes qui à recto tramite aberraverunt,
 ad divinæ disciplinæ institutionem libe-
 raliter invitat: exstructis per universum
 orbem scholis atq; auditoriis, in regio-
 nibus & vicis, in agris locisque desertis,
 in cunctis denique civitatibus: Græcos
 simul ac Barbaros, sapientes & imperi-
 tos, pauperes ac divites, servos ac domi-
 nos, subditos juxta ac Principes, impios,
 injustos, indoctos, flagitiosos, blasphe-
 mos ad divinam curationem accedere,
 immo accurrere jubens, utpote cle-
 mentissimus Servator & Medicus ani-
 morum. Itaque priorum scelerum obli-
 vionem cunctis annuntians, clara vo-
 ce sic olim clamabat: Venite ad me o-
 mnes qui labore defecisti estis & onere
 oppressi; & quietem vobis dabo. Et
 rursus: Non veni ut vocarem justos, sed
 peccatores ad pœnitentiam. Et causam

Math. 11.

Math. 9.

subiungit: Non enim valentibus opus est Medico, sed malè habentibus. Et alibi: Nolo mortem peccatoris, sed ut pœnitentiam agat. Hinc est quod solus ille qui divinis imbuitur disciplinis, ubi causas studii ac diligentia in supradictis operibus collocata didicerit, fateatur necesse est excellentem quandam impulsum in Imperatore existisse, eusq; in colendo Numine pietatem admiretur; credatque curam hanc & sollicitudinem erga salutis resurrectionis monumentum, non sine divino nutu natam esse, sed re ipsa ex afflatu divini Numinis profectam, cujus se famulum, bonumque bonarum rerum ministrum esse Imperator gloriatur. Hæc tibi, Imperator maxime, grata imprimis & jucunda esse cum certò sciam, piorum operum tuorum causas & rationes hoc præsentis sermone cunctis explicare constitui, tanquam consilii tui nuntius, & religiose mentis interpret: docens omnes ea quæ discenda sunt ab omnibus, quotquot nosse desiderant rationes virtutis Dei ac Servatoris nostri; propter quas ille qui dudum antea existebat, rerumque omnium curam gerebat, serò tandem ad nos è celo descendit: propter quas humanam induit naturam: propter quas denique ad mortem accessit: Causas præterea docens immortalis quæ subsecuta est vitæ, & resurrectionis; nec causas solum, verum etiam certissimas demonstrationes & documenta perspicua, his qui adhuc istis opus habent necessaria. Sed jam tempus est ut huiusmodi sermonem exordiamur. Qui cultum summi omnium Conditoris ac Rectoris Dei ad res ab illo creatas transfulerunt; & Solem, Lunam & reliquas mundi partes, primaque omnium rerum elementa, terram, aquam, aërem, ignem, pari cum eorum Opifice & Creatore vocabulo honorarunt; Deosque appellarunt ea quæ nec fuissent unquam, nec substitissent, nec nomen ullum habuissent, nisi Dei sermoni qui huius mundi Opifex est, attissent: ii parum differre mihi videntur ab his, qui eximiorum in Imperialibus palatiis operum Architectum prætermittentes; cameras & parietes, & varias in iisdem picturas; aurata item lacunaria & lapidum sculpturas summo opere admirantur, iisque rebus laudem nomenque peritiæ artificis ascribunt: cum tamen non rebus illis quæ oculis cernuntur, sed soli

A **θεοσίθης** γὰρ τὸ αἴτιον, φάσκων. ἐγγύχρῳ ἔχουσι οἱ ἰατροὶ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. καὶ ἐβλομαι τὸν θάνατον τῆς ἀμαρτίας, ὡς τὴν μετάνοιαν αὐτῶν. οὐδέ μιν τὸ θεῖα πεπαιδευμένα, τὰς αἰτίας ἐκμαθῆναι τῶν πεποιημένων σωθῆς, κρείττονίη κ' ἀθροῦν ἐπιπνοία τῶ ἡμετέρῳ βασιλεῖ σολογοῦν ἐπίσει, καὶ τῆ τρέψει τὸ θεοσεβεία ποδωμάζων, τὴν τε περὶ τὸ μαρτυροῦν σωτηρίας σωθῆς ἀθανασίας σωθῆς ἀθανασίας γένεσιν ἐπέειν. Ἐξ ἐπιπνοίας ὁ ἀληθῶς ἰσχυρὸν θεῶν, ὁ θεῶν ἀγαθὸς ἀγαθῶν ὑπερταρῆναι σμινυεται. ταῦτά σοι βασιλεῦ, μεγαφίλτατα καὶ θεοσέγερα εἶναι ἀληθῶς πεπεισμένῳ, τῶν σῶν φιλοθέων ἔργων τῶν λόγων τὰς αἰτίας, ὁ παρῶν μοι λόγῳ τοῖς παρῶν φῆναι βέλεται. Ὑφεμλωδῆς τις ἐπιπνοίας, καὶ φιλοθέων ψυχῆς ἀγέλης, πάρεχον εὐχόμενῳ. διδάσκων πάντα, ἀπὸ θεοῦ καὶ παιδευόμενος πάντα, ὡς πᾶσι ἡμῶν θάνατον τῆς σωτηρίας ἡμῶν θεῶν ὁπωπιως τῶν λόγων. δι' ἑσὶ καὶ πάλα, σωθῆς, καὶ τῆ παντὸς ἡμιελομόμος, ὅτι ποτε ἔργων εἰς ἡμᾶς κατήει. καὶ δι' ἑσὶ φύσιν ἀθανασίας ὑπεδύετο, καὶ δι' ἑσὶ τὸν θάνατον παρῆναι τῆς τε μὲν ταῦτα ζωῆς ἀθανασίας, καὶ τῆς ὀκνητοῦ ἀναδιώσεως τὰς αἰτίας, ἐμόνον, ἀλλὰ καὶ λογικὰς διδοῦς εἴσεις, ἀναγῆτες διδάγματα, εἰς ἐπιτέτων δεσμητοῦ ἀναγκαιὰ ἀλλὰ καὶ καὶ τῶν αὐτῶν οὐδέ μιν ποτε ἀξέσασθαι, οἱ τὸ σέβας τῆ κοσμοποιῆς καὶ πανηγυροῦ θεῶν τῶ ὄλων, τοῖς πρὸς αὐτῆ γενήσασθαι ἀπικαλλὰ ἀμύροισι, ἡλιόν τε καὶ σελῆνῳ, καὶ λοιπὰ τῆ κοσμοποιῆς, τὰ τε πρῶτα τῶν γῆ, ὕδωρ, αἴρα, πῦρ, τῆ ἰσῆ θεοσέγερα τῆ τέτων ποιητῆ καὶ δημιουργῶ τιμησαντες. καὶ θεῶν ταῦτα θεοσέγιες, ἀξέσασθαι ἐδ' αὐτῶν ἦν, ἐδ' ὑπῆρχεν ἀν' ἐδ' ὀνόμασος, εἰ μὴ τῶ κοσμοποιῶ τῆ θεῶν λόγῳ παρῆσθαι. καὶ μοι δ' ἀπὸ τῶν τέτων διαφέρειν, ὅσοι τον ἀρχιτεκτονὰ τῆ ἐν τοῖς βασιλικῶν οἰκοῖς μεγαλεργημάτων παρῆσαντες, ὁρόφους, καὶ τοίχους, καὶ τὰς οὐρανῶν τοῖς πωλυχρῶμασ τε καὶ πολυανθείς γραφαῖς χρυσοῦ φαλε δαυδάματα καὶ λίθων χρυσοῦ ὑπερεκπλήπονται. τῆ τοῖς αὐτοῖς, τῆ τῆ ἰσῆ σοφίας ἀνατίθενται τῆ ἐπιπνοίας θεῶν μὴ τοῖς δεσμητοῖς, μόνῳ δὲ τῶ τῶν

ἀρχιτέκτονι ἢ τῆ θάυματος Ἐπιγράψεν
 ἁπλῶς καὶ σοφίας ἔργα τὰ πολλὰ ἐναι ὁμολο-
 γῶν, σοφὸν δ' ἐκείνον μόνον, τὸν δὴ τοῖς πολ-
 λοις ταῦτα εἶναι ἀδραχόντα ἀπὸ τῆς νηπίων
 γῆν κομῆδ' ἡ παύδων διαφέρειεν αὐτὸν ἐδ' ἐν, καὶ οἱ
 τῆς ἐπιτοχῆς ἀλύρας αὐτὸ δὴ τὸ μακρὸν ὄρ-
 γανον, ἀλλ' ἐτὸν τ' ὀψιλάξωος εὐρέτην τε καὶ
 Ἐπισημόνα, τῆς σοφίας ἀποθαυμάζοντες. ἢ
 οἱ τὸν οἰοῖς πολέμοις ἀρετῆς παρώντες, τὸ δ'
 ὄθεν καὶ τῶν ἀσπίδα Ἐπισημοῖς κοσμεῖντες σε-
 φάνοις, ἢ οἱ τῶν μεγάλων βασιλείων τῆς μελά-
 λης καὶ βασιλικῆς παρατιμῶν πόλεως δ' ἴσχυτι-
 μῶντες ἀγωγῆς καὶ πλατείας, καὶ οἰκοδομήμα-
 τῶν τευρῆτε ἀλυσχὰ καὶ γυμνασία. δ' ἴσον, μὴ
 δὴ λῆτες, τὸν δ' ἐτὸν σοφῶν μεγαλεργὸν
 καὶ κομῆτεν, ὑπερεκπληθεῖς, κατὰ τὰ
 αὐτὰ δὴ καὶ τὸν σύμπαν τὸ δ' ἐ σαρκὸς ὀφ-
 θαλμοῖς θεωμεῖντες, ἔτε ἡλίω ἔτε σελλῶν,
 ἐτ' ἄλλω τῶν κατ' ἐργὸν ἀναθετόν τῶν αἰ-
 τῶν σοφίας δ' ἔργα τὰ πάντα ἀεσσηκὸν ὁ-
 μολογῶν. μνήμων ὁμοίως τῆς τέτων ποιητῆ
 καὶ δημοεργῆ ποιητῆς, τιμᾶν τε καὶ σέβειν
 ἀεσπαντὸς τιθεμεῖν τῶν ἄλλων. ἐν δ' ἐτέ-
 των αὐτῶν τῆς ὄψεως, τὸν μικρὸν σώματι
 ὀφθαλμοῖς, μόνω ἢ νῶ διαυγῆ καὶ καθαρῶ
 κῆμενον, τὸν παμμεγαλῆ Θεῶν λόγον, πᾶσιν
 διαθεσῆ ψυχῆς θεολογῆν τε καὶ ἀεσκυνεῖν
 ἐπὶ καὶ ἀνθρώπων σώματι, ἐδ' αἰς πάντοτε τῆ
 σφῆ καὶ Ἐπισημόν, ὀφθαλμοῖς ἢ κεφα-
 λῶν ἢ χεῖρας, ἢ πόδας, ἢ τὰς λοιπὰς σάρκας.
 πᾶσι δ' ἐτὸν τῆς ἑξῶθεν ἀεσσο-
 λῶν, σοφῶν ἀνθρώπων. ἐδ' ἐσοφᾶ τῆς οἰ-
 μίας τὰ ἐπιπλά. ἐδ' ἐτὸν φιλοσόφω τὰ ὑπη-
 ρετικὰ σκεῦη. τὸν δ' ἀφανῆ καὶ ἀόρατον ἐν
 ἀνθρώπων νῆν, πᾶς τις ἐμφρων θαυμάζει.
 αὐτῆτοι καὶ μᾶλλον, ἀεσ τῶν ὄραμεῖν δαι-
 δαλμάτων τῆς σύμπαντ' ὁσμε, σωμαίων
 ὧτων καὶ ὁκ μιᾶς ὕλης πεποιημένων, τὸν ἀφα-
 νῆ καὶ ἀόρατον λόγον, τὸν δὴ τῆς παντὸς εἶδο-
 ποιῶν τε ὁ κοσμητορᾶ, ὑπερεκπληκτεῖον. ὄντα
 τῆ Θεῶ μονογενῆ. ὄν ὁ τῶ ὄλων ποιητῆς, ὁ πᾶ-
 σης ἐπέκεινα καὶ ἀνωτάτω ἐσίας, αὐτὸς δ' ἐ-
 αὐτῆ γενήσας, ἢ γεμόνα καὶ κυβερνήτῶν τῆς
 τῆς παντὸς κατεσησάτο. ἐπεὶ γὰρ μὴ οἶόν τε ἡ
 τῶν ῥύσιν τῶν σωμαίων ἐσίαν, τὴν τε τῶ
 ἀετι γενομένων λογικῶν φύσιν τῶ πανηγε-
 μῶν Θεῶ πελάξω, δι' ὑπερβολῆν τῆς ἀπὸ τῆ

A architecto admirationis causa tribuen-
 da sit: faterique oporteat multa qui-
 dem esse opera peritiæ; solum verò il-
 lum peritum esse atque sapientem, qui
 earum rerum quæ à plurimis spectan-
 tur, auctor extiterit. Nec sanè mul-
 tum à pueris distare viderentur hi, qui
 ipsum quidem lyrae instrumentum quod
 septem chordis constat; non invento-
 rem ipsum aut peritum ejus harmoniæ,
 ob hanc scientiam admirarentur: aut
 qui omisso illo qui egregiam operam in
 prelio navasset, hastam & clypeum
 triumphalibus coronis exornarent: aut
 qui forum, plateas, & ædificia sensu
 carentia, templaque & gymnasia, pari
 honore afficerent ac magnum Impera-
 torem, magnæ ac regiæ civitatis au-
 ctorem; cum tamen non columnas
 nec lapides, sed ipsum potius magni
 operis Conditorum ac Legislatorem
 mirari conveniat. Sic etiam qui hoc
 universum corporis oculis intuentur,
 nec Soli, nec Lunæ, nec ulli ex cælesti-
 bus corporibus causam illius adscribere
 debent: sed omnia illa sapientiæ opera
 fateri; memores interim illius qui ea
 condidit, ejusque cultum & observan-
 tiam reliquis omnibus præferentes. Ex
 Cistarum autem rerum aspectu, illum qui
 non jam corporis oculis, sed pura dun-
 taxat ac defæcata mentis acie percipi-
 tur, Dei scilicet sermonem hujus univ-
 versi Imperatorem, toto animi affectu
 venerari atque adorare. Nam nemo
 unquam in hominis corpore oculos aut
 caput, manus vel pedes aut reliqua
 membra hominis sapientis ac docti, sa-
 pientiam appellavit; nedum pallium
 quo obvolutus est, aut domesticam su-
 pellectilem, aut vasa ad usum Philoso-
 phi necessaria: sed qui vis prudens, men-
 D tem ipsam intus latentem atque invisi-
 bilem admiratur. Ita quoque præ cun-
 ctis hujus mundi aspectabilibus operi-
 bus, quæ corporea sunt, ex unâ eadem-
 que materiâ fabricata: invisibilem il-
 lum sermonem mirari debemus, qui
 hoc universum formavit atque exorna-
 vit; qui est unigenitus Dei Filius; quem
 ille omnium rerum Conditor qui om-
 nem substantiam transcendit, ex se
 ipso genitum, Principem ac Rectorem
 hujus universi constituit. Nam quom-
 iam fieri non poterat, ut fluxa corpo-
 rum substantia, & rationalium quæ re-
 cens edita fuerant animalium na-
 tura ad summum omnium Recto-
 rem Deum accederet, eò quod infini-

tis spatii ab illo superantur: Quippe hic quidem ingenitus est, supra & ultra omnia positus, inexplicabilis, inaccessus, ad quem perveniri non potest; lucem habitans inaccessibilem, ut sacra loquuntur oracula: illa verò ex nihilo producta, longissimo intervallo distita ac separata ab ingenita illa natura: Non sine causa Deus Optimus Maximus velut mediam interjicit divinam ac præpotentem unigeniti sermonis sui virtutem. Quæ quidem perfectissimè & proximè cum Patre versatur & colloquitur, intraque ipsum manens, arcibus ejus perfruitur: nihilominus tamen seipsam benignè dimittit, & quodammodo componit coaptatque iis qui à summo vertice longius absunt. Aliter enim nefas esset, eum qui supra ultraque omnia positus est, cum corruptibili materia & corpore copulare. Idcirco divinus sermo huic universo sese commiscens, sumptis in manus habens totius mundi, incorporea ac divina virtute eum regit: instar sapientis aurigæ moderans prout ipsi visum fuerit. Hujus porò sermonis perspicua est demonstratio. Etenim si ipsa per se subsistunt mundi partes, quæ prima elementa vulgò appellantur, terra scilicet, aqua, aër & ignis, quæ naturam habent rationis expertem sicut oculis ipsis videmus: si una eademque omnium est materia, quam cunctorum receptaculum & parentem ac nutricem vocare solent ejusmodi rerum periti: eaque informis est ac sine specie, animâ & ratione prorsus destituta: unde ornatum ei ineffe quis dixerit? Undenam quæso elementorum distinctio? Unde contrariarum rerum concentus atque concordia? Quis gravissimam terræ molem humidâ aquæ substantiâ vehi præcepit? Quis deorsum vergentem aquarum naturam retrò in contrarium abducens, sublimem in nubib⁹ circumtulit? Quis vim ignis constringens, eam in lignis delitescere, & cum rebus sibi contrariis commisceri jussit? Quis frigidò aëre cum calidâ ignis natura permisto, & mutuâ inter ipsos pugnâ diremptâ, in gratiam & concordiam eos reduxit? Quis mortalium genus, excogitato successione beneficio, ad longævum immortalis cujusdam vitæ spatium propagavit? Quis mare & feminâ in hunc quem cernimus modum formatis atque compositis, & ambobus in unam conjunctis harmoniam, generationis principium cunctis animalibus molitus est? Quis fluidam semi-

Ακρείτην ὁ ἑλλείψεως. ὁ μὲν γὰρ ἰὼ ἀγεννητὸν ἀνωτάτω τε καὶ ἐπέκεινα τῶν ὅλων, ἀφῆκε ἀνέφικτον. ἀπερσπέλας ὁ. Φῶς ἀνὴρ πρὸς ἴσον ἢ φασὶν οἱ ἑρέσει λόγοι ἢ εἰς ἐκείνων ἀπερσεβλημένη, πορρωτάτω τε διεσπασμένη καὶ μακρὰν τῆς ἀγεννήτης φύσεως ἀπερσεβλημένη. εἰκότως ὁ πανάγαθ' ὁ καὶ Θεὸς τῶν ὅλων, μέσην τινὰ παρεμβάλλει τῶν τε μονογενῆς αὐτῆς λόγῳ θείαν καὶ παναγῆν δυνάμιν ἀκρείεστατα μὲν ὡς ὅτι μάλιστα καὶ ἐξήτατα τῶν πατρὶ ἀπερσομιλεῖσαν, εἰσω τε αὐτῶν ἀπὸ ῥήτων ἀπλάνασαν. παρῶν γὰρ ἡσυχασίαν κατιῶσαν, καὶ ἀμωσγέντως συζηματικὴν τῶν τοῖς τῆς ἀκρεῖας ἀπολιμπαυμένων ἀλλοτρίων ἢ εὐαγέες εἰς ὅσιον, τὸν τῶν ὅλων ἐπέκεινα καὶ ἀνωτάτω, ὑψηλῆς τῆς σώματις ὑψηλῆς πλέκειν διὸ δὴ λόγῳ θεῷ ἀγαμῆς τὸ ἐπιπᾶν ὑπελθὼν, καὶ τὰς ἡνίας τῆς παντός ἐπέσᾶ μὲν ὁ, ἀσωμάτω καὶ θείῃ δυνάμει ἀκρεῖ καὶ φέρε. πανσόφως ἡνιοχῶν, ἢ καλῶς ἔχον ἀπὸ καταφαίνεται τῆς ἰσότητος ἀφῆκε δειξίς. εἰ γὰρ δὴ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ἴσα ἴσως μίση, ἀδὴ καὶ πρῶτα σοικεῖα καλεῖν ἐλάττω γῆν. ὑδρὸς ἀέρα. πῦρ, ἀπὸ εἰς ἀλόγῳ συνεισφέρει φύσεως, ὁ δὴ καὶ αὐτοῖς ὁ φθάλμους ἐξήκειν εἰ μία τοῖς πᾶσιν ὑπόκειται ἔσῃα, ἢ ὁ καὶ πάνδοχον καὶ μητέρα καὶ τιθηνοῖν, τῶν ἀπὸ ταῦτα θεοῖς ὀνομάζων φίλον. ἀμωσφῆ καὶ ἀνείδε' αὐτῆ, πάντα τε ἀλλοτρίων ἀλόγῳ, πόθεν ἀνείποι τις τὸν ἐν αὐτῶν μόνον ἐνυπάρχειν αὐτῆ: πόθεν ἢ τῶν σοικεῖων διάκρῃσις, πόθεν ἢ τῶν ἐναντίων ἐπιταίτην, ἀδρομή, τίς τὸ βαρὺ τῆς γῆς σοικεῖος, φῶς ἔσῃας ὀχρεῖας παρεκελεύσατο; τίς τῶν ὑπερῶν φύσιν κάτω ἔευσαν ἀνασφῆψας εἰς τὴν πίσω, μετέωρον διὰ νεφῶν ἠγάγε; τίς τῶν περὸς δυνάμιν πεδήσας, ἔυλοισ Φαλακῶν καὶ τοῖς ἐναντίοις τῆ φύσει συνεκελεύσατο; τίς τὸν ψυχρὸν ἀέρα θερμῇ δυνάμει καταμύξας, τῆς περὸς ἀλλήλα μάχης αὐτὰ διαμύξας, εἰς Φιλίαν κατήλαξε; τίς τὸ ἐπιπᾶν γῆν, πῶ τῆς διαδοχῆς περὶ μηχανισμῶν, εἰς μακρὸν αἰῶνα ζωῆς ἀθανάτου βίον διεξήγαγε; τίς ὡδὲ τὸ ἀρρεν μορφώσας, τὸ ἰθὺν ζηματίσας, ἀμφὸς εἰς ἀεμῶν συναγαγὼν, μίαν γενέσεως ἀρχὴν ἀπαύτως ζωῆς ἐξέευστο: τίς τὴν ῥοῶδην καὶ ἀπερσεβλη-

τι κινῶ γενέσθω τῆς φθαρτῆς καὶ ἀλογίᾳ με-
 τὰ τῶν ῥοῆς, ζωογόνον ἀπέδειξε, τίς τῶν
 πάντα καὶ μυρία τέτων ἐπέκεινα θαύμα-
 τῶν καὶ ἐπιπέως κρείττονα, εἰς ἐτι καὶ νῦν
 ἐνεργεῖ; τίς ἐφ' ἐκάστης ἡμέρας καὶ ὥρας τὰς
 τέτων γενέσεις καὶ ὥρας, ἀφανῆ καὶ ἀορα-
 τῶν δυνάμεων πατερῶν γέται, ἀλλὰ γὰρ τέ-
 των ἀπάντων ὁ ἀσάδοξοποιὸς τῶν Θεῶν λό-
 γῶν ἀπὸ τοῦ ἀνιδίωκτος ἀποφανθεῖν λόγῶν
 γὰρ ὡς ἀληθῶς Θεῶν παντοδύναμῶν διὰ
 πάντων ἑαυτὸν ἀπλώσας, καὶ ἀνω τε ἄνω ὑ-
 ψῶν, καὶ κάτω πρὸς βάθος ἑαυτὸν ἀσωμά-
 τως ἐκτείνας πλάτη τε καὶ μήκη τῶν παντός,
 πλατείαις ὡς πρὸς τὰς χερσὶν ἀεὶ ἀεὶ ἀεὶ, σιμή-
 γαγετὸ δὲ τὸ πᾶν καὶ σιμῶσφι γέγενε. ὄργανόν τε
 τῶν παναεμίονιον αὐτὸς ἑαυτῷ συμπηξά-
 μῶν τῶν ἀλογον καὶ ἀμορφον καὶ ἀειδέον
 τῶν ζωμάτων ἐσίαν, πανσόφῳ καὶ λογικῇ δυ-
 ναμῆ, δὲ μάλα τοῖς διατόνοις τὰ διεξυγμέ-
 να σιωπῶν ἀνακεῖται. ἡλίον τε αὐτὸν καὶ
 σελῶν καὶ τὰ κατ' ἕρανὸν φωσφόρα λόγοις
 διακυβεῖν ἀρήτοις, ἐς τὸ χρησίμων τῶν ὄλων
 ὁδηγεῖ ὁ δὲ αὐτὸς ὁ τῶν Θεῶν λόγῶν καὶ γὰρ
 ἑαυτὸν βαθυῖνας, παυλοδαπῶν γένη ζῶων, φυ-
 τῶν τε πολύμορφα κάλλη σιμῶσφι αὐτοῦ ἕτος
 αὐτὸς ὁ τῶν Θεῶν λόγῶν καὶ βυθῶν ἀρχὴ θαλάτ-
 τας καταδύς, νηκτῶν ἐπενόσησε φύσιν. πάλιν
 καὶ τῶν μυρίας καὶ ἀναείθικας ἰδέας καὶ παν-
 τῶν ζῶων διαφορὰς ἐξέσασμῶν ὁ δὲ αὐ-
 τὸς ἐπὶ καὶ τὰ καὶ γαστρός κυοφορέμῶν, ἐν-
 ὅσον ἐν τῇ φύσει ἐργασθεῖν τελεσιεργῶν
 ζωπλασθεῖ ἐπὶ καὶ τὴν γὰρ ἐπίσας ἰσὺ ῥόσθη
 καὶ βαρεῖαν φύσιν, ἀνω μείεωρον ἀνακεφίσας,
 καπειτα γλυκάνας τῇ μεταβολῇ, μέτρω μῶν
 ἑσά γὰρ τῇ γῆ χερσὶν ὁ ἀεισμῶν τῶν ἀπ-
 χερσηγίαν ἐκτελεῖ εἶθ' οἷα τίς γεωργὸς ἀεῖσος
 ἀποχετεύσας δὲ μάλα τῶν χώρων, τῇ τε ξη-
 ρῆ τῶν ὑγρῶν συγκερασάμῶν, μεταρρυθ-
 μιζέει παντοίως, τοτὲ μῶν ὡραῖς ἀίδεσι, τῶν δὲ
 ῥημασι παντοίως, τῶν δὲ ἰσὺ μαῖς ἠδέϊας, τοτὲ
 ὁ καρπῶν ἐναλλαθῆσας διαφοραῖς, τοτὲ δὲ
 τῇ τῶν παντοδαπῶν ἀπολαύσεις παρέχων.
 τί με δὲ ἡ τῶν Θεῶν λόγῶν τὰς δυνάμεις ἐπέξί-
 ναι το μᾶν, καὶ ἀδύνατοις ἀπχερεῖν. πᾶσαν
 διηπῶν διανοίαν ὑπερνεκῶσθης τῆς ἐνεργείας,
 ἄλλοι μὲν ἐν τῶν φύσιν τῶν παντός ὀνομα-
 κῶν, ἄλλοι δὲ τῶν κατ' ὄλα ψυχῶν. ἄλλοι

A nis naturam, ex corruptibili & fluxa ac
 sensus experte, prolificam & animali
 generando idoneam effecit? Quis hæc
 omnia & alia præterea innumerabilia,
 omni stupore atq; admiratione majora,
 etiamnum operatur? Quis singulis die-
 bus & horis, istorum omnium genera-
 tiones & corruptiones occulta quadam
 & invisibili virtute perficit? Harum o-
 mnium rerum auctor jure merito exi-
 stimandus est, admirabilis Dei sermo.
 hic enim revera omnipotēs, per omnia
 sese diffundens, & sursum quidem in
 sublime, deorsū verò in profundum in-
 corporeo quodam modo sese exten-
 dens, longitudinem quoq; ac latitudinē
 universi vastis quasi manibus amplexus,
 totum hunc mundum compegit atque
 cōstrinxit. quem cum velut instrument-
 tum quoddam omnes in se harmonias
 continens, sibi ipse fabricasset, materiā
 corporum quæ per se informis & irratio-
 nalis & sine specie est, ratione ac sapien-
 tia pullare cœpit: disjuncta diatonis cō-
 jungens. Solem quoq; ac Lunam & re-
 liqua cæli luminaria, inexplicabili quadā
 proportione mōderans, ad hujus uni-
 versi dirigit utilitatem. Idem Dei sermo
 seipsum quoq; in terram demittens, va-
 ria animalū genera, & multiplices plan-
 tarum species produxit, & in profundos
 maris recessus penetrans, natantium ge-
 nus commentus est: Ibiq; rursus infini-
 tas & innumerabiles animantium for-
 mas ac varietates effecit. Idem sætus in
 utero conceptos, intus in ipsa nature of-
 ficina perficiens, animat atq; effingit.
 Idem fluxam & gravem humidam sub-
 stantię molem in sublime tollens, ac de-
 inde mutatione quadam dulcem effi-
 ciens, eandem postea moderatē ac pau-
 latim in terram effundit, certisque tem-
 poribus copiosius subministrat. Dein-
 de verò instar periti cujusdam agricolæ,
 eā in varios rivos diductā agros irri-
 gans, & cum arida humo humidam
 commiscens substantiam, terram variis
 modis exornat: nunc florum amcenita-
 te pingens: nunc formarum varietate:
 nunc odorum suavitate: nunc fructuum
 variis generibus vestiens, modò multi-
 plices saporum delicias præbens palato.
 Sed quid ego divini Sermonis potentiā
 exponere præsumo, eaq; facere conor-
 qua fieri non possunt, cum omnis hu-
 mana cogitatio operum illius magnitu-
 dine longē superetur. Hunc alii qui-
 dem naturam universi appellarunt, alii
 animam totius mundi, alii fatum. Alii

CAPUT
XII.

verò ipsum esse summum & ultra omnia positum Deum affirmarunt; inter se longissimè distantia, nescio quomodo confundentes; dum ipsum omnium Rectorem, & supremam atque ingentiam naturam, deorsum in terram dejiciunt, & cum corpore & corruptibili materia colligant, mediùmque inter rationalia & rationis expertia animalia, interque mortales & immortales substantias volutari affirmant. Ita quidem illi. Divinitus autem tradita doctrina, id quod summum omnium bonum & univerforum causa est, ultra omnem comprehensionem positum esse asserit: ac proinde nec verbis & oratione exprimi, nec nomine appellari posse; & cogitationem omnem, nedum vocem excedere. Idem nec loco comprehendi, nec in corporibus, nec in cælo aut aethere aut alia qua parte universi existere: sed profus extra omnia, in arcano quodam intelligentiæ recessu abditum esse. Hunc solum verum Deum agnosci debere sacra docent oracula; qui ab omni corporea substantia segregatus, & ab omni ministerio dispensationis alienus est. Quocirca ex ipso cuncta, non autem per ipsum extitisse dicuntur. Sed ipse quidem velut Imperator, intus in abditis & inaccessis penetralibus, lucem habitans inaccessam, ubique pro suæ voluntatis arbitrio statuit ac præcipit. Ipso enim volente existit quicquid existit; eodémque nolente, non existit. Vult autem quæcumq; sunt bona, quoniam ipse suapte naturâ ipsum est bonum. Dei autem sermo per quem omnia sunt, sursum ex optimo Patre tanquam ex perenni & immenso fonte emanans, instar fluvii profuit; totus ad communem omnium rerum conservationem exundans. Et quemadmodum, ut ex nobis ipsis sumpto utar exemplo, mens quæ in nobis est spiritualis & invisibilis, cujus substantia quæ qualifve sit, nullus unquam cognovit mortalium; tanquam Imperator quidam in secretis regiæ penetralibus residens, sola quæ agenda sunt dispicit: Sermo vero, tanquam unigenitus Filius inexplicabili quodam modo & arcana virtute quæ verbis exprimi non potest, ab ipsa mente generatus, ex abdito ejus sinu velut ex Parente progreditur; primûsque paternarum cogitationum nuntius atque interpret factus, palam omnibus annuntiat ea quæ à parente clam & occultè constituta sunt, & ad omnium aures perlatus, consilia Patris sui operibus

A δὲ εἰμαερῶν. οἱ δ' αὐτὸν εἰμαερῶν ἐπέκεινται τῷ ὄλῳ Θεόν, ἐκ οὗδ' ὅπως τὰ πορρωτάτω διαστάματα μνησθῆναι, ἀπεφίνατο. αὐτὸν τοιοῦτον γενόμενον, καὶ τὴν ἀγέννητον καὶ αἰώτατον ἐναντιον, κατὰ βάλλοντες ἐπιγῆν. καὶ σωματικὰ ὑλὴ φθαρτῆ συμπλέξαντες. ἀπὸ τῶν τε ζώων καὶ λογικῶν, θνητῶν τε καὶ ἀθανάτων μέσον εἰληθῆς φήσαντες. ἀλλ' οἱ αὐτὰ ταῦτα. Ἡ δ' ἐνδεῶς διδασκαλία, τὴν ἀγαθῶν αἰώτατον αὐτὸ δὴ τὸ πάντων ὄντων, ἐπέκεινα πάσης κατὰ τὴν φύσιν εἶναι φησὶν. διὸ δὴ ἀρρητὸν καὶ ἀλεκτὸν καὶ ἀνομιμαστὸν καὶ φανῆς ἕ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐνοίας ἀπείρου ὑπερτερρον εἶναι. ἐκ ἐν τόπῳ ἀεὶ ὄντων, καὶ ἐν σώμασιν ὄν. ἐκ ἐν ἕρανῶ. ἐκ ἐν αἰσθητοῦ καὶ ἐν τῷ μέρει τῶ πάντος. ἀλλὰ πάντων πάντων ἔκτος, ἐν ἀπορρήτῳ βυθῷ γινώσκοντες τεταμιωμένον τῆτον μόνον, ἀλλ' οἱ αὐτὰ ταῦτα θεῖα λόγια εἰδέναι παιδεύει, πάντες χωριστῶν Σωματικῆς ἐσίας. πάσης ἀνομιμαστῶν ὑπερτερρον οἰκονομίας. διὸ δὴ ὅτι αὐτὸ τὸ πᾶν, ἕ μὴν καὶ δι' αὐτῶν φύσιν ἀεὶ ὄντων. C ἀλλ' αὐτὸς μὲν οἷα βασιλεὺς, εἰσὼ περὶ ἀρρητοῦ καὶ ἀδύτου καὶ ἀεάτου, φησὶ αὐτὸν ἀπερῶσιτον διὰ πάντος, μόνῳ τῷ θεῷ καὶ ὄντι. καὶ ἐν τῷ νόμῳ τετεῖ καὶ διαταπεται. ἐπιπῶ γὰρ ἐσὼ ὅτι καὶ ἐσὼ καὶ μὴ θέλοντες, ἐκείνῳ θέλει ἡ ἀγαθὰ πάντα, ὅτι δὴ καὶ αὐτὸν ὄν τῷ ἐσία τυγχάνει. ὅτι δὲ τὰ πατῶν θεῶν λόγῳ, αἰώτατον δὲ ἀγαθῶ πατρός, καὶ ἀεὶ ἀεὶ ἀεὶ καὶ ἀπείρου πηγῆς ἀνομιμαστῶν λόγῳ ἀρρητῷ, ποταμῶ δίκην πρῶσιτω. ἐκ τῶν πλημμυρῶν ἐς τὸ κοινὸν τῆς τῶ πάντων Σωματικῆς. ὡς ἡ ἐπιτῶ καὶ ἡμᾶς ἀεὶ ἀεὶ γινώσκοντες, ὅ μὲν ἀόρατος καὶ ἀφανῆς οἱ ἡμῶν, ὄν ὅς τις ποτε καὶ ὅποιος ὢν τῷ ἐσία ὑπαρῆς, ἐδὲις πῶποτε ἀλλοτρωπῶν ἐσία βασιλεὺς δ' οἷα ἐν ἀπορρήτῳ εἰσὼ τῶ αὐτῶ ταμείοις ὑπαρῆσαν, μόνῳ τῷ πάντων κτεία βεβλενύεται. λόγῳ δ' ἐξ αὐτῶ πῶποτε μονογενῆς, οἷα πατρός ἐξ αὐτῶ μὴ γεννητῶν ἀρρητῶ λόγῳ, καὶ διωκτικῶν κατονομάσῳ. ὅς δὴ καὶ πρῶτος τῶν πατρῶων τοῖς πᾶσι καθίσταται νοματῶν ἀρρητῶν εἰς φανερόν τε κρηπεί τὰ ἐν ἀπορρήτῳ πατρὶ βεβλενύμενα. ἐργοῖς τε ἐπιπῶ τῶ βεβλενύμενα ἀεὶ ὄντων εἰς τὰς πάντων ἀεὶ